

La Cumparsita

Tango

Matos G.H. Rodriguez

arr. Piet Engels

Het fenomeen ‘Tango’ ontstond in de negentiende eeuw in de bars van Buenos Aires en heeft zich sinds die tijd over de hele wereld verspreid, tot in Tokio en Helsinki toe. De voorloper van de tango, de *milonga* ontstond als mengvorm uit dansen zoals de *candombé*, die de Afrikaanse slaven van hun continent meebrachten, de Cubaanse *habanera* en de westerse *polka* en *mazurka*. Deze ‘milonga’ kan gezien worden als een snelle variant van de latere tango. De tango werd vooral wereldberoemd door het feit dat deze dans, in tegenstelling tot bijv. de foxtrot, de Engelse wals etc., niet volgens een vast patroon gedanst wordt en hierdoor veel ruimte ontstaat voor improvisatie en emotie, zowel in de muziek als in het dansen op deze muziek. Er zijn wereldwijd een groot aantal varianten van de tango ontstaan. De begeleidende ensembles, die oorspronkelijk vrij klein waren (bijv. gitaar, fluit en viool) ontwikkelden zich in de loop van de tijd tot grotere ensembles en orkesten. Eén van de meest kenmerkende instrumenten die bij het spelen van de tango gebruikt werd (en soms nog wordt) is de bandoneon, later veelal vervangen door de accordeon. Zo bestond het traditionele tango sextet uit twee bandoneons, twee violen, contrabas en piano. In de jaren ‘30 en ‘40 ontstonden de eerste tango orkesten. Beroemde namen op dit gebied zijn o.a. die van Juan Llossas in Duitsland (Tango Bolero) en Malando in Nederland (Olé Guapa). Ook in de kunstmuziek is de tango als compositie vorm veel gebruikt, o.m. door grote componisten als Isaac Albéniz en Igor Strawinsky. Maar een naam die absoluut niet mag ontbreken in de historie van de tango is die van Astor Piazzolla, die o.m. bij Nadia Boulanger in Parijs studeerde. Hij vernieuwde de dans door er zowel klassieke elementen als elementen uit de jazz in toe te passen. Eén van de beroemdste tango’s aller tijden, **La Cumparsita**, van de hand van **Matos G.H. Rodriguez** werd voor het eerst in 1916 uitgevoerd.

Piet Engels werd in 1919 in Den Haag geboren, waar hij op 10-jarige leeftijd zijn muzikale loopbaan begon bij het Julianakorps op althoorn en bugel. Al gauw ruilde hij dit laatste instrument om voor zijn grote liefde de trompet. Door zelfstudie, zowel theoretisch als instrumentaal, ontwikkelde hij zich tot een veel gevraagd trompettist in dansorkesten en big bands. Hij richtte zijn eigen combo op onder de naam 'The Ragtimers', waarvoor hij ook de arrangementen maakte. Vanaf 1946 werkte hij o.m. bij de orkesten van Circus Strassburger, Joop Amman en Johnny Groen, waarmee hij ook diverse buitenlandse tournees maakte. In die periode studeerde hij enige tijd trompet (bij de heer de Beer) en theorie aan het Haags Conservatorium. In 1950 werd hij orkestleider van de Big Band 'The Mohicans' die in 1956 onderdeel ging uitmaken van de Haagse 'Koninklijke/Shell' Harmonie (HKSH). Piet Engels werd de vaste arrangeur van zowel de big band als van de harmonie. De kwaliteit van zijn arrangementen werd al gauw onderkend bij de professionele blaasorkesten in Nederland; zij vonden hun weg naar het repertoire van orkesten als de KMK, de Marinierskapel, de voormalige Rijkspolitiekapel en de voormalige Amsterdamse Politiekapel.

Bezetting harmonie:

Partituur	1		
		1e/2e Hoorn (Eb)	1
		3e/4e Hoorn (Eb)	1
(Solo) Accordeon (optional)	1	1e/2e Hoorn (F)	2
1e Sopraansaxofoon	1	3e/4e Hoorn (F)	2
2e Sopraansaxofoon	1	1e Trombone (Bb-BC/Bb-VC/C)	1/1/1
1e Altsaxofoon	2	2e Trombone (Bb-BC/Bb-VC/C)	1/1/1
2e Altsaxofoon	2	3e Trombone (Bb-BC/Bb-VC/C)	1/1/1
Tenorsaxofoon	2	4e Trombone (C)	1
Baritonsaxofoon	1	1e/2e Bariton (Bb)	2/2
Es cornet/Bugel	1	1e/2e Euphonium (Bb)	1/1
1e Bugel (Bb)	4	1e/2e Euphonium (C)	1/1
2e Bugel (Bb)	4	Bastuba (Eb-BC/Eb-VC)	1/1
3e Bugel (Bb)	4	Bastuba (Bb-BC/Bb-VC)	2/1
1e Cornet/Trompet (Bb)	2	Bastubas (C)	1
2e Cornet/Trompet (Bb)	2	Contrabas (C)	1
3e Cornet/Trompet (Bb)	2	Percussie (Drums/Castagnetten/Gr.Trom)	3
		Pauken	1

A

B

9

Ssx. 1/2 *mf*
 Asx. 1/2 *mf*
 Tss. *p*
 Bsx. *p*
 Crnt-Flg Eb *mf*
 Flg. 1 *mf*
 Flg. 2/3 *mf*
 Hrn. 1/2 *p* *mf*
 Hrn. 3/4 *p* *mf*
 Tpt. 1
 Tpt. 2
 Tpt. 3
 Trb. 1/2 *p*
 Trb. 3/4 *p*
 Bar. 1 (Euph) *p* *mf*
 Bar. 2 (Euph) *p*
 Tuba *p*
 Timp.
 Drums *p*
 Cast. B. Dr. *p*

16

Ssx. 1/2
Asx. 1/2
Tsx.
Bsx.
Crnt-Flg Eb
Flg. 1
Flg. 2/3
Hrn. 1/2
Hrn. 3/4
Tpt. 1
Tpt. 2
Tpt. 3
Trb. 1/2
Trb. 3/4
Bar. 1 (Euph)
Bar. 2 (Euph)
Tuba
Timp.
Drums
Cast. B. Dr.

ff *mf*
ff *f > p* *f* *p* *mf*
ff *f > p* *f* *p* *mf*
ff *mf*
ff *mf*
ff *f > p* *f* *p* *mf*
ff *f > p* *f* *p* *mf*
ff *p*
ff *p*
ff
ff
ff
ff
ff
ff
ff *mf*
ff *SOLO* *mf*
f *mf*

Ssx. 1/2

Asx. 1/2

Tsx.

Bsx.

Cmt-Flg Eb

Flg. 1

Flg. 2/3

Hrn. 1/2

Hrn. 3/4

Tpt. 1

Tpt. 2

Tpt. 3

Trb. 1/2

Trb. 3/4

Bar. 1 (Euph)

Bar. 2 (Euph)

Tuba

Timp.

Drums

Cast. B. Dr.

Musical score for measures 24-28. The score includes parts for strings (Ssx., Asx., Tsx., Bsx.), woodwinds (Cmt-Flg Eb, Flg. 1, Flg. 2/3, Hrns., Tpts., Trbs.), brass (Bar. 1 & 2, Tuba), and percussion (Timp., Drums, Cast. B. Dr.). Dynamics include p, mf, f, and f-to-p transitions. A 'D' rehearsal mark is at the top right.

E

36

Musical score for orchestral section E, measures 36-40. The score includes parts for Ssx. 1/2, Asx. 1/2, Tsx., Bsx., Crnt-Flg Eb, Flg. 1, Flg. 2/3, Hrn. 1/2, Hrn. 3/4, Tpt. 1, Tpt. 2, Tpt. 3, Trb. 1/2, Trb. 3/4, Bar. 1 (Euph), Bar. 2 (Euph), Tuba, Timp., Drums, and Cast. B. Dr. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The score features complex rhythmic patterns, including sixteenth and thirty-second notes, and dynamic markings such as *f* (forte). The woodwinds and brasses play sustained notes and rhythmic figures, while the strings provide a dense harmonic texture. The percussion section includes a drum set and castanets.

55

Sxx. 1/2
Asxx. 1/2
Tsxx.
Bsx.
Crnt-Flg Eb
Flg. 1
Flg. 2/3
Hrn. 1/2
Hrn. 3/4
Tpt. 1
Tpt. 2
Tpt. 3
Trb. 1/2
Trb. 3/4
Bar. 1 (Euph)
Bar. 2 (Euph)
Tuba
Timp.
Drums
Cast. B. Dr.

ff *f* *ff* *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *ff*
ff *f* *ff*
ff *f* *p* *p*
ff *f* *p* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
ff *f* *p*
mf *f* *f*
f *ff* *f*

SOLO *p*
SOLO *p*

62

Ssx. 1/2

Asx. 1/2

Tsx.

Bsx.

Crnt-Flg Eb

Flg. 1

Flg. 2/3

Hrn. 1/2

Hrn. 3/4

Tpt. 1

Tpt. 2

Tpt. 3

Trb. 1/2

Trb. 3/4

Bar. 1 (Euph)

Bar. 2 (Euph)

Tuba

Timp.

Drums

Cast. B. Dr.

I

69

Ssx. 1/2 *p* *ff*

Asx. 1/2 *ff*

Tsx. *ff*

Bsx. *ff*

Crnt-Flg Eb *ff*

Flg. 1 *ff*

Flg. 2/3 *ff*

Hrn. 1/2 *ff*

Hrn. 3/4 *ff*

Tpt. 1 *ff*

Tpt. 2 *ff*

Tpt. 3 *ff*

Trb. 1/2 *ff*

Trb. 3/4 *ff*

Bar. 1 (Euph) *ff*

Bar. 2 (Euph) *ff*

Tuba *ff*

Timp. *f*

Drums *ff*

Cast. B. Dr. *f*

Ssx. 1/2
 Asx. 1/2
 Tsx.
 Bsx.
 Crnt-Flg Eb
 Flg. 1
 Flg. 2/3
 Hrn. 1/2
 Hrn. 3/4
 Tpt. 1
 Tpt. 2
 Tpt. 3
 Trb. 1/2
 Trb. 3/4
 Bar. 1 (Euph)
 Bar. 2 (Euph)
 Tuba
 Timp.
 Drums
 Cast. B. Dr.

Musical score for page 88, featuring various instruments. The score is written in G major and 4/4 time. The instruments listed are:

- Ssx. 1/2
- Asx. 1/2
- Tsx.
- Bsx.
- Crnt-Flg Eb
- Flg. 1
- Flg. 2/3
- Hrn. 1/2
- Hrn. 3/4
- Tpt. 1
- Tpt. 2
- Tpt. 3
- Trb. 1/2
- Trb. 3/4
- Bar. 1 (Euph)
- Bar. 2 (Euph)
- Tuba
- Timp.
- Drums
- Cast. B. Dr.

The score includes dynamic markings such as *p* (piano) and *f* (forte). The brass section (Horns, Trumpets, Trombones, Euphoniums, and Tubas) plays a melodic line with sustained notes. The woodwinds (Saxophones, Flutes, Clarinets) play a rhythmic pattern. The percussion (Drums and Castanets) provides a steady accompaniment.

Musical score for page 94, featuring various instruments. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 1/2. The instruments listed on the left are: Ssx. 1/2, Asx. 1/2, Tsx., Bsx., Crnt-Flg Eb, Flg. 1, Flg. 2/3, Hrn. 1/2, Hrn. 3/4, Tpt. 1, Tpt. 2, Tpt. 3, Trb. 1/2, Trb. 3/4, Bar. 1 (Euph), Bar. 2 (Euph), Tuba, Timp., Drums, and Cast. B. Dr. The Bsx. and Crnt-Flg Eb parts include a dynamic marking of *p* (piano) starting in the third measure. The Flg. 1 and Flg. 2/3 parts feature melodic lines with slurs. The Hrn. 1/2 and Trb. 1/2 parts have sustained notes with slurs. The Tuba part has a sustained note with a slur. The Drums and Cast. B. Dr. parts are marked with rests.